SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	26/405
Dok.nr:	26/32040
Arkiv:	FE-141
Saksbehandler:	Oda Lie Engesæth
Dato:	19.10.2026

Merknadsbehandling etter høring og offentlig ettersyn av planprogram - kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 106/26	Formannskapet	29.10.2026
PS - 075/26	Kommunestyret	29.10.2026

Kommunestyret VEDTAK:
Kommunestyret fastsetter revidert felles planprogram for kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by, jf. plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 11-13.
Planprogrammet legges til grunn for det videre planarbeidet.

Biltilgjengelighet, parkering og Sortland sentrums rolle som handelssentrum for Vesterålen;
Kommunestyret presiserer at vurderingene av transport og næringsliv i det videre planarbeidet også skal omfatte biltilgjengelighet, parkering og Sortland sentrums rolle som handelssentrum for Vesterålen. Dette følges opp innenfor planprogrammets eksisterende utredningstemaer og planlagte arbeid.

Innstilling fra Formannskapet - 29.10.2026 - 106/26
Kommunestyret fastsetter revidert felles planprogram for kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by, jf. plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 11-13.

Planprogrammet legges til grunn for det videre planarbeidet.

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Kommunestyret fastsetter revidert felles planprogram for kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by, jf. plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 11-13.

Planprogrammet legges til grunn for det videre planarbeidet.

Nye opplysninger

Kommunestyret behandling - 29.10.2026 - PS-075/26

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Endringsforslag fra Rødt, foreslått av Christoffer Ellingsen, Rødt

Endring under Bolig pkt 11 og 12

(Innstilling)

Bolig:

11. Fortette og utvikle vekstområdene i Sortland tettsted og Strand med vekt på bokvalitet, gode naboskap og nærmiljø.

12. Videreutvikle stedegne kvaliteter i by og bygd, med variert boligtilbud, kollektivtransport og gang- og sykkelveger.

Endres til:

11. Videreutvikle stedegne kvaliteter i by og bygd, med variert boligtilbud, kollektivtransport og gang- og sykkelveger, vekt på bokvalitet, gode naboskap og nærmiljø.

12. Vurdere tilrettelegging for definerte vekstområder.

(Begrunnelse: Det kan se ut som innstillinga legger ulike kvalitetskriterier til grunn for boligområder i forskjellige deler av kommunen. Derfor slås det sammen slik at det samme skal gjelde alle - tilpassa de lokale forholdene så langt som mulig. I tillegg skal planen ta for seg om og hvor det skal legges særlig innsats for vekstområder. Det bør ikke slås fast allerede i planprogrammet).

Tilleggsforslag fra INP, foreslått av Lasse Marthinussen, Industri- og Næringspartiet

Biltilgjengelighet, parkering og Sortland sentrums rolle som handelssentrum for Vesterålen;

Kommunestyret presiserer at vurderingene av transport og næringsliv i det videre planarbeidet også skal omfatte biltilgjengelighet, parkering og Sortland sentrums rolle som handelssentrum for Vesterålen. Dette følges opp innenfor planprogrammets eksisterende utredningstemaer og planlagte arbeid.

Habilitet:
Grete Ellingsen har bedt om å få vurdert sin habilitet og fratrådte under behandling av habilitetsspørsmålet.

Vedtak
Med hjemmel i forvaltningsloven § 8 annet ledd, jfr. forvaltningsloven § 6 annet ledd, vedtok Kommunestyret Grete Ellingsen som habil i PS-sak 075/26.

Det er 26 representanter tilstede under behandling av saken.

Votering:

Formannskapets innstilling enstemmig vedtatt.

Endringsforslag fra Rødt falt;
2 stemmer for (2 Rødt)
24 stemmer mot (12 H, 2 FRP, 2 SP, 1 INP, 1 MDG, 4 AP, 1 SV, 1 V)

Tilleggsforslag fra INP vedtatt;
23 stemmer for (12 H, 2 FRP, 2 SP, 1 INP, 2 Rødt, 4 AP)
3 stemmer mot (1 MDG, 1 SV, 1 V)

Kommunestyret PS - 075/26 VEDTAK:
Kommunestyret fastsetter revidert felles planprogram for kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by, jf. plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 11-13.

Planprogrammet legges til grunn for det videre planarbeidet.

Biltilgjengelighet, parkering og Sortland sentrums rolle som handelssentrum for Vesterålen;

Kommunestyret presiserer at vurderingene av transport og næringsliv i det videre planarbeidet også skal omfatte biltilgjengelighet, parkering og Sortland sentrums rolle som handelssentrum for Vesterålen. Dette følges opp innenfor planprogrammets eksisterende utredningstemaer og planlagte arbeid.

Formannskapet behandling - 29.10.2026 - PS-106/26

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Repr. Grete Ellingsen (H) ba om permisjon og forlot møtet kl. 09:17
Det er 8 repr. under behandling av saken.

Votering:
Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapet PS - 106/26 VEDTAK:
Kommunestyret fastsetter revidert felles planprogram for kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by, jf. plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 11-13.

Planprogrammet legges til grunn for det videre planarbeidet.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Sortland kommune har gjennomført høring og offentlig ettersyn av forslag til felles planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by. Planprogrammet har vært på høring samtidig med varsel om oppstart av planarbeidet. Det har samlet kommet inn 75 merknader og innspill fra offentlige myndigheter, organisasjoner, næringsliv og privatpersoner.

På bakgrunn av høringen er planprogrammet revidert og supplert, særlig når det gjelder metodikk for siling og konsekvensutredning, arealregnskap og utredning av miljø- og samfunnshensyn.

Denne saken gjelder fastsetting av planprogrammet, og omfatter derfor kun de merknadene, eller delene av merknadene, som gjelder selve planprogrammet. Øvrige innspill som gjelder konkrete arealdisponeringer, behandles ikke i denne saken, men tas med videre i planprosessen.

Kommunedirektøren vurderer at det reviderte planprogrammet gir et tilfredsstillende grunnlag for det videre planarbeidet, og anbefaler at kommunestyret fastsetter planprogrammet.

FAKTA I SAKEN

Bakgrunn for planarbeidet

Revisjon av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by er forankret i kommunens planstrategi for perioden 2024–2028. Planarbeidet skal følge opp målsettingene i kommuneplanens samfunnsdel 2025–2037 og sikre et oppdatert og helhetlig grunnlag for kommunens framtidige arealforvaltning.

Planarbeidet omfatter revisjon av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by. Gjeldende interkommunale kystsoneplan for Vesterålen, del Sortland, fra 2023 skal innarbeides i kommuneplanens arealdel som en del av revisjonen.

Kommunestyret vedtok i sak PS-033/26 den 22.06.2026 oppstart av planarbeidet og å sende forslag til felles planprogram på høring og offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven §§ 11-12 og 11-13.

I forbindelse med behandlingen vedtok kommunestyret også tillegg til planprogrammets satsingsområder. Disse omfattet blant annet tilrettelegging for allsidig næringsvirksomhet og landbruk, ivaretakelse av kulturlandskap, allmenn tilgang til strandsonen, utvikling av Bystranda som offentlig tilgjengelig område, Kulturkvartalet og utredning av arealer og rammer for framtidig energiproduksjon. Tilleggene er videreført og innarbeidet i planprogrammet.

Planprogrammet skal legge rammene for det videre planarbeidet. Det skal blant annet beskrive formålet med planarbeidet, planprosessen, medvirkning, framdrift og behovet for utredninger. Planprogrammet fastsetter ikke framtidig arealbruk, men angir hvordan denne skal utredes og vurderes gjennom planprosessen.

Gjennomført høring og offentlig ettersyn

Forslag til planprogram ble lagt ut til høring og offentlig ettersyn sommeren 2026, samtidig med varsel om oppstart av planarbeidet og invitasjon til å komme med innspill til framtidig arealbruk.

Det kom inn 75 merknader og innspill fra offentlige myndigheter, organisasjoner, næringsaktører og privatpersoner. Innspillene omfatter både merknader til planprogrammets innhold og forslag til framtidig arealdisponering. Flere av høringsuttalelsene inneholder merknader til begge forhold. Disse er derfor skilt fra hverandre i den videre oppfølgingen.

Merknader som gjelder planprogrammets innhold, herunder målsettinger, utredningsbehov, metodikk og gjennomføring av planprosessen, er vurdert i forbindelse med revisjonen av planprogrammet.

Innspill som gjelder konkrete arealdisponeringer, eksempelvis forslag til nye utbyggingsområder, endret arealformål eller annen bruk av bestemte områder, tas med videre i arbeidet med planforslagene.

At et arealinnspill ikke er særskilt omtalt i denne saken, innebærer derfor verken at innspillet er avvist eller at det er tatt til følge.

En samlet oversikt over innkomne merknader og innspill er oppsummert i det reviderte planprogrammet.

Hovedtrekk i endringene etter høringen

På bakgrunn av høringen er planprogrammet gjennomgått og revidert. Endringene innebærer i hovedsak presiseringer og suppleringer av hvordan det videre planarbeidet skal gjennomføres, og hvilke hensyn som skal inngå i vurderingene.

Hovedtrekk i endringene etter høringen

På bakgrunn av høringen er planprogrammet gjennomgått og revidert. Endringene innebærer i hovedsak presiseringer og suppleringer av hvordan det videre planarbeidet skal gjennomføres, og hvilke

hensyn som skal inngå i vurderingene. *Oppsummert merknadsbehandling for alle tema som kom frem i høringen, kan leses i planprogrammet under kapittel 5.5 fra side 22*.

De viktigste endringene er følgende:

1. Tydeligere metodikk for siling og konsekvensutredning
Planprogrammet beskriver nå mer konkret hvordan innkomne arealinnspill skal vurderes og prioriteres i den videre planprosessen.

Det legges opp til en innledende siling av arealinnspillene, hvor blant annet forholdet til overordnede føringer, kommuneplanens samfunnsdel, naturverdier, jordvern og naturfare skal vurderes.

Gjennom silingen skal det avklares hvilke innspill som prioriteres for videre utredning. Prioriterte innspill skal deretter konsekvensutredes før det tas stilling til om de skal inngå helt, delvis eller tas ut i planforslaget.

Metodikken for konsekvensutredning er videre utdypet for å synliggjøre vurderingene som skal gjøres av virkninger for miljø og samfunn. Det legges også vekt på vurdering av samlede virkninger av foreslåtte arealendringer.

Som en del av planarbeidet skal det gjennomføres planvask, hvor eksisterende, ikke-realiserte utbyggingsområder vurderes på nytt opp mot oppdatert kunnskap og gjeldende føringer.

2. Innarbeidelse av arealregnskap
Det er innarbeidet et eget kapittel om arealregnskap i planprogrammet.

Arealregnskap skal bidra til å synliggjøre eksisterende arealbruk, tilgjengelige utbyggingsreserver og konsekvensene av foreslåtte arealendringer.

Dette skal gi kommunen et bedre grunnlag for å vurdere behovet for nye utbyggingsområder opp mot allerede avsatte arealer, og bidra til en mer kunnskapsbasert og bærekraftig arealforvaltning.

3. Utdyping av tema for konsekvensutredning
Planprogrammet er supplert med tydeligere omtale av relevante miljø- og samfunnstema som skal vurderes i den videre planprosessen.

Presiseringene skal sikre at relevante hensyn blir tilstrekkelig belyst før det tas stilling til nye eller endrede arealformål.

4. Presisering av vurderinger knyttet til havneutvikling
Planprogrammet tydeliggjør at behov og muligheter for framtidig havneutvikling skal vurderes som del av planarbeidet, herunder mulige nye havnelokaliteter.

Dette omfatter blant annet innspill om Skjåneset. Omtalen innebærer ikke at det er tatt stilling til framtidig arealbruk eller lokalisering, men at aktuelle alternativer kan inngå i de videre vurderingene.

Videre behandling av arealinnspill
Innkomne arealinnspill vil bli behandlet som del av den videre utarbeidelsen av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by.

Planprogrammet legger opp til en trinnvis behandling, hvor innspillene først gjennomgår en overordnet siling. Silingen skal danne grunnlag for å prioritere hvilke innspill som skal utredes videre.

For prioriterte innspill gjennomføres nødvendige konsekvensutredninger. Resultatene fra disse, sammen med øvrig kunnskapsgrunnlag og kommunens overordnede målsettinger, vil danne grunnlag for utarbeidelse av planforslag.

Det vil dermed først være gjennom den videre planprosessen at det tas stilling til hvilke arealinnspill som skal foreslås innarbeidet i planene.

Planforslagene vil senere bli lagt fram til politisk behandling og sendt på høring og offentlig ettersyn i samsvar med plan- og bygningslovens bestemmelser.

VURDERING
Kommunedirektøren vurderer at høringen har gitt et godt grunnlag for å forbedre og tydeliggjøre planprogrammet. Innspillene fra offentlige myndigheter og øvrige høringsparter har særlig bidratt til å konkretisere forventningene til kunnskapsgrunnlag, utredningsmetodikk og ivaretakelse av miljø- og samfunnshensyn.

Endringene som er gjort etter høringen, vurderes å styrke planprogrammet som styringsdokument for den videre planprosessen. Særlig vil den tydeligere metodikken for siling og konsekvensutredning, sammen med innarbeidelsen av arealregnskap, bidra til en bedre oversikt og forståelse for hvordan det skal arbeides med arealplanene.

Kommunedirektøren vurderer videre at det er hensiktsmessig å skille mellom behandlingen av merknader til planprogrammet og den videre behandlingen av konkrete arealinnspill. Innkomne arealinnspill vil som nevnt i saksframlegget bli vurdert samlet og systematisk gjennom den videre planprosessen.

Samlet vurderer kommunedirektøren at merknadene som gjelder planprogrammets innhold, er tilstrekkelig fulgt opp, og at det reviderte planprogrammet gir et tilfredsstillende grunnlag for det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by.

Personalmessige forhold
Det videre planarbeidet vil kreve administrative ressurser til oppfølging av planarbeidet - blant annet med behandling av arealinnspill, konsekvensutredninger, medvirkning og utarbeidelse av planforslag. Arbeidet forutsetter god samordning mellom relevante fagområder i kommuneadministrasjonen og samarbeid med eksterne fagmiljøer.

Medvirkning fra Eldreråd, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Ungdomsråd
Planprogrammet legger til rette for bred medvirkning gjennom den videre planprosessen.

Eldrerådet, Råd for personer med funksjonsnedsettelse og Ungdomsrådet er viktige medvirkningsorganer i arbeidet med framtidig arealbruk. Deres interesser og innspill vil være relevante blant annet ved vurdering av tilgjengelighet, universell utforming, møteplasser, friluftsområder, trafikksikkerhet og utvikling av gode bomiljøer. Rådene er en del av høringslisten.

Økonomiske forhold
Planarbeidet skal gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som allerede er avsatt til revisjon av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by. Rammene omfatter administrativ ressursbruk, nødvendige utredninger og ekstern bistand.

Eventuelle politiske vedtak som medfører nye oppgaver eller utvidelser av planarbeidets omfang utover det som er forutsatt, kan medføre økte kostnader og behov for ytterligere økonomiske bevilgninger.

Folkehelse
Planprogrammet legger til rette for at folkehelsehensyn skal inngå i den videre vurderingen av kommunens arealbruk. Dette omfatter blant annet tilgang til grøntområder og friluftsområder, trafikksikkerhet, gode bomiljøer, tilgjengelighet og muligheter for fysisk aktivitet.

Det vurderes som positivt og nødvendig at disse hensynene skal inngå i det samlede kunnskapsgrunnlaget for planarbeidet.

Klima-, miljø- og naturforhold
Revisjon av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by vil ha svært stor betydning for kommunens langsiktige forvaltning av klima-, miljø- og naturinteresser.

Det reviderte planprogrammet legger opp til en tydeligere og mer systematisk vurdering av blant annet naturmangfold, jordvern, vannmiljø, strandsonen, naturfare og samlede virkninger av framtidig arealendring.

Innføringen av arealregnskap og en tydelig metodikk for siling og konsekvensutredning vurderes som viktige grep for å synliggjøre konsekvensene av ulike arealvalg.

De konkrete virkningene for klima, miljø og natur vil bli vurdert gjennom den videre planprosessen.

KONKLUSJON
Sortland kommune har gjennomført høring og offentlig ettersyn av forslag til felles planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by. Høringen har gitt grunnlag for flere forbedringer og presiseringer, særlig knyttet til utredningsmetodikk, arealregnskap og ivaretakelse av miljø- og samfunnshensyn.

Denne saken omhandler de merknadene, eller delene av merknadene, som gjelder selve planprogrammet. Disse er vurdert og fulgt opp gjennom det reviderte dokumentet. Øvrige innspill og merknader som gjelder konkrete arealdisponeringer, tas med videre i planprosessen og vil bli vurdert gjennom siling, konsekvensutredning og utarbeidelse av planforslag.

Kommunedirektøren vurderer at det reviderte planprogrammet gir et tilfredsstillende grunnlag for den videre planprosessen, og anbefaler at kommunestyret fastsetter planprogrammet i medhold av plan- og bygningsloven § 11-13.

Vedlegg:
20261019_Planprogram
0_Samlede innspill